

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Masarykova základní škola, Pražská 300, Brodce nad Jizerou

Pražská 300, 294 73 Brodce nad Jizerou

Identifikátor školy: 600 049 108

Zřizovatel: Obec Brodce 115

Školský úřad Mladá Boleslav, nám. Míru 14, 293 01 Mladá Boleslav

Termín konání inspekce: 17. duben - 19. duben 2000

Čj.	035 191/00-2158
Signatura	oc4zt101

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Základní škola s deseti třídami mající 216 žáků. Jejími součástmi jsou mateřská škola a školní jídelna. Všechna zařízení se nacházejí v jednom areálu se třemi budovami.

Mateřská škola je dvoutřídní. Její chod je od 6:30 do 16 hodin. Provoz školy začíná postupně a postupně je také ukončován. V dopoledních hodinách zajišťují činnost dvě kvalifikované učitelky, od 14:30 do skončení provozu nekvalifikovaná učitelka (dvě hodiny denně). Na vedoucí učitelku přenesl ředitel základní školy pedagogické, organizační a kontrolní kompetence. Ke dni inspekce je ve třídách zapsáno celkem 37 dětí.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Spontánní a řízené činnosti

Základním materiálem plánování výchovně vzdělávací činnosti je Program výchovné práce pro mateřské školy schválený MŠ ČR čj. 33 483/83-201, kurikulum Jaro, Léto, Podzim, Zima a další metodické příručky pro mateřské školy. Učitelky se na výchovnou činnost připravují formou pracovních plánů (týdenních nebo čtrnáctidenních), které jsou rozděleny do didaktických jednotek zaměřených tematicky. Celoroční program ekologické výchovy (seznamování dětí s přírodou) je rozpracován do jednotlivých výchovných složek. Zvláštní pozornost věnuje mateřská škola integraci dětí na podmínky základní školy (plynulý přechod, snaha o vymazání rozdílů a psychických zábrán při přechodu na základní školu). Plány zahrnují všechny oblasti rozvoje dětské osobnosti. Je v nich respektován požadavek soustavnosti a návaznosti při utváření a rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků. Učitelky sledují individualitu dítěte, rozvíjí jeho osobnost diferencováním úkolů a stanovených cílů výchovně vzdělávací činnosti. Plnění učebních plánů je dokladováno v zápisech přehledů výchovné práce. Vzdělávací cíle jsou zahrnuty rovnoměrně.

Škola poskytuje preventivní logopedickou péči dětem s vadami řeči (ve spolupráci s rodiči těchto dětí).

Výchovně-vzdělávací činnost zajišťují dvě učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí a jedna učitelka bez kvalifikace. Další vzdělávání v oblasti předškolní výchovy získávají učitelky samostudiem a návštěvou odborných seminářů, které pořádá školský úřad. Obě kvalifikované učitelky mají dlouholetou praxi.

Mateřská škola je umístěna v přízemí v jedné budov základní školy. Vnitřní uspořádání, členění i prostorové řešení tvoří funkční a bezpečné prostředí, které umožňuje realizaci stanoveného výchovně vzdělávacího programu. Třídy jsou vzhledem ke stimulaci dětí vybaveny průměrně, pro rozvoj tvořivosti chybí pestřejší aktuální nabídka hraček, pomůcek a didaktické techniky. Na úpravě prostředí se částečně svojí výtvarnou tvorbou spolupodílejí i děti. Současná odborná, metodická i dětská literatura je funkčně doplňována.

Mateřská škola má k dispozici prostornou zahradu, která je velmi dobře vybavena pro rekreační činnosti dětí.

Uspořádání dne je vhodně organizováno, režim dne respektuje hlediska psychohygieny. Spontánní a řízené činnosti jsou zařazovány vyváženě. Celé prostředí školy je čisté a udržované. Světelné a tepelné podmínky jsou optimální. V průběhu dne byly dodrženy zásady

správné životosprávy, zajištěn byl i funkční pitný režim.

V průběhu výchovně-vzdělávacích činností volily učitelky vhodné metody i formy práce s dětmi, respektovaly jejich věkové i individuální zvláštnosti. Ve sledovaných činnostech byly uplatněny formy individuální, skupinové i frontální práce. Vyučovací metody odpovídaly požadavkům předškolní pedagogiky. Vytvářely dostatečný prostor pro herní aktivity, prvky tvořivé dramatiky, smyslové výchovy a prožitkové učení, které pozitivně ovlivňovaly verbální projev dětí. Důsledná péče byla věnována vytváření a upevňování hygienických návyků a kultury stolování. Podporována a rozvíjena byla samostatnost dětí při sebeobslužných činnostech. Prostor pro spontánní činnosti dětí je vytvořen v ranních hrách, při pobytu venku a v odpoledních činnostech. Učitelky respektovaly dominantní úlohu hry, vytvářely dostatečný prostor pro svobodnou volbu při výběru hraček a pomůcek. Učitelky vstupovaly do her dětí citlivě, respektovaly spontaneitu dítěte, podporovaly jejich samostatnost a rozhodování. Děti byly dostatečně motivovány a stimulovány tvořivým přístupem obou učitelek. Hodnocení ze stran učitelek bylo vždy pozitivní. Děti povzbuzovaly a dávaly jim jistotu v jejich rozhodování a projevech. Citlivě posilovaly jejich sebevědomí a sebedůvěru.

V obou třídách bylo vytvářeno a podporováno přirozené komunikační prostředí. Pravidla vzájemné komunikace byla respektována a dodržována. Komunikace byla založena na vzájemném respektování, důvěře a partnerství.

Kontrolou třídní dokumentace bylo zjištěno rovnoměrné zastoupení všech složek předškolní výchovy. Řízené činnosti byly pečlivě připravené, organizace činností byla důsledně promyšlena, umožňovala všem dětem aktivní poznání, komunikaci a seberealizaci. Náročnost úkolů byla diferencována podle individuálních zvláštností a možností dětí. Získané poznatky, dovednosti a návyky učitelky upevňovaly a rozvíjely přiměřeně věku a individuálním možnostem dětí. Vyvážený slovní projev učitelek a dětí byl zaznamenán v obou třídách. Učitelky podněcovaly volné vyjadřování dětí a rozvoj jejich aktivní slovní zásoby různými formami (dialog, vyprávění zážitků atd.). Vytvářely pro děti prostředí spolupráce, důvěry a bezpečí.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti v mateřské škole

Plánování a příprava výchovně vzdělávací činnosti je systematické, funkční, a dává prostor pro kreativitu učitelek. Výsledky hospitací vykazují nadprůměrnou úroveň pedagogické práce učitelek. Děti byly komunikativní, spokojené a vstřícné. Mateřská škola vytváří velmi dobré podmínky pro rozvoj dětské osobnosti a plynulý přechod dětí do základní školy. Organizace výuky, formy a metody práce jsou účelně používány ve spontánních i řízených činnostech. Ve výchovně vzdělávacím působení školy převládá pozitivní motivace a hodnocení dětí. Škola vytváří pozitivní interakci a podporuje příznivé komunikační prostředí s kvalitními vzájemnými vztahy.

Výchovně vzdělávací činnost je realizována na nadprůměrné úrovni. Materiálně-technické podmínky pro činnost mateřské školy jsou průměrné.

Český jazyk

Týdenní hodinová dotace předmětu český jazyk je v souladu se zvoleným učebním plánem, v osmém a devátém ročníku byla minimální týdenní dotace posílena o jednu hodinu, takže se vyučuje pět hodin týdně. Obsah učiva ve všech sedmi sledovaných hodinách odpovídal osnovám zvoleného vzdělávacího programu. Roli koordinátora v tomto případě plní oba

metodické orgány. Kontinuitě výuky pomáhají i jednotné řady učebnic, jež jsou používány, předmětu navíc na II. stupni vyučují pouze dvě zkušené učitelky. Celkový kulturní rozhled žáků zvyšují i pravidelné návštěvy Městského divadla v Mladé Boleslavi, organizování recitačních soutěží, tematicky zaměřené akademie atd. O žácích se specifickými vývojovými poruchami učení a chování jsou všechny vyučující jazyků (českého i cizích) informovány, poruchy jsou zohledňovány jak v požadavcích, tak v klasifikaci. Spolupráce s oběma učitelkami, jež se danou problematikou zabývají, je velmi dobrá. Péče o tyto žáky však nebyla ve zhlédnutých hodinách (včetně cizích jazyků) příliš viditelná. Těžiště práce s evidovanými 30 žáky tak spočívá především ve speciálních hodinách ambulantního nácviku, který vedou dvě učitelky školy. Logopedickou nápravu absolvuje jeden žák.

Českému jazyku vyučují ve všech třídách učitelky s pedagogickou i odbornou způsobilostí, pouze jedna učitelka I. stupně není pedagogicky i odborně způsobilá. Tento fakt se poměrně pozitivně projevuje v kvalitě výuky. Prostorové podmínky odpovídají psychohygienickým požadavkům, třídy jsou prostorné, na I. stupni moderně zařízené a především tam působí velmi esteticky. Odborná pracovna českého jazyka, vybavená např. slovníky, Pravidly českého pravopisu a další literaturou, však škole chybí. K výuce slouží i počítačové pracovny. Kromě běžných didaktických pomůcek (např. magnetická tabule, nástěnné tabule, barevné křídly, učebnice, sešity) se v jedné hodině pracovalo krátce s počítači. Audiovizuální technika, jež je k dispozici v každé třídě, nebyla ve sledovaných hodinách použita.

Pět ze sedmi hospitovaných hodin českého jazyka bylo připravených a promyšlených. Vzdělávací cíl v úvodu byl zřetelně zvýrazněn pouze v některých hodinách. Vyučující se snažily o pestrost hodiny. Žáci převážně aktivně pracovali; skupinová práce (použitá ve všech čtyřech hodinách na I. stupni), práce dvojic či jiné samostatné činnosti jim nečinily potíže. Spontánním vyprávěním žáků se vyznačovala hodina v 1. ročníku, pro niž byla typická pestrá činnost dětí a globální pojetí vyučování; ve třetím ročníku volila vyučující diferencovaný způsob výuky s individuálním přístupem k žákům včetně ekologické výchovy. Hodina ve 4. ročníku zaujala především aktivní účastí žáků na výkladu nového učiva, v 5. ročníku zase dominovala dramatická výchova a spolupráce žáků s učitelkou při zápisu. Při diktátu, psaném v 8. ročníku, zohledňovala vyučující žáky se specifickými poruchami učení a citlivě reagovala na jejich postižení. Nejméně zdařile vyznělo vyučování v 6. a 9. ročníku - snaha učitelky ztroskotávala jednak na malém zájmu žáků, jejich pasivitě a snaze komunikovat, jednak byly obě hodiny nedostatečně organizačně připraveny (např. jen krátké využití počítačů v samém závěru hodiny nepřineslo efekt, převládala především frontální výuka bez nápadů a verbalismus učitelky). V některých hodinách jsme dále postrádali více prostoru pro uplatnění jak slabších, tak výborných žáků.

V některých sledovaných hodinách byla využívána zejména vstupní motivace, prováděná především úvodním zvýrazněním cíle, či formou soutěživých her na I. stupni. Znalosti a vědomosti žáků byly vesměs prověřovány klasickým frontálním opakováním či písemnou formou (dobře připravený diktát). Hodnocení, prováděné většinou průběžně, bylo objektivní, při samostatné činnosti se učitelky snažily žákům pomáhat. Sebehodnocení vlastní práce jsme nezaregistrovali, práce s chybou byla naopak zaznamenána v několika případech (nejmarkantněji v 8. ročníku).

Interakce a komunikace učitel-žák, jež se příliš nezdařily v hodinách 6. a 9. ročníku, byly založeny na hezkém vztahu mezi oběma subjekty vzdělávacího procesu, prostor pro diskusi byl vytvořen. Výsledky byly různorodé - mnohdy se komunikativní dovednosti dětí většinou omezily jen na krátké odpovědi. Verbální komunikace učitelů v hodinách českého jazyka byla na dobré úrovni, kultivovaná.

Český jazyk byl sledován v sedmi hodinách. Jedna hodina byla hodnocena jako vynikající, čtyři jako velmi dobré, dvě hodiny jako ještě vyhovující.

Personální podmínky výuky jsou vynikající, velmi dobré jsou tři sledované oblasti (plánování a příprava; psychohygienické podmínky; motivace a hodnocení). Ve zbývajících oblastech (materiální podmínky; organizace, formy a metody; interakce a komunikace) jsou pozitiva a negativa v rovnováze.

Celkově hodnotí inspekce výuku českého jazyka velmi dobře.

Cizí jazyky

Ve škole se vyučuje dvěma cizími jazyky - německému a anglickému - oběma v každé třídě. Časová dotace, tj. tři hodiny v týdenním učebním plánu, odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu, rovněž členění učiva v hospitovaných hodinách odpovídalo osnovám. Jako nadstandard je nabízena výuka německého a anglického jazyka formou zájmových útvarů pro žáky 3. ročníku. Plnění osnov je však garantováno předmětovou komisí (jedna společná komise českého jazyka, cizích jazyků a společenskovědních předmětů) a časově-tematickými plány.

Cizím jazykům vyučují čtyři učitelky, z nichž ani jedna nemá odbornou způsobilost pro jejich výuku. Všechny se však dlouhodobě a systematicky vzdělávají formou jazykových kurzů, jež organizuje Služba školy Mladá Boleslav. Ve škole není zřízena odborná pracovníci cizích jazyků. Ve všech sledovaných hodinách pracovali žáci s běžnými didaktickými pomůckami, jako jsou učebnice, sešity, tabule (včetně magnetické), obrázky; ve dvou případech použily učitelky magnetofon k poslechu originálního textu a práci s ním, práce se slovníky nebyla zaznamenána podobně jako výuka na počítačích. Psychohygienické zásady ve všech sledovaných hodinách včetně stavby rozvrhu byly dodrženy.

Všechny čtyři zhlédnuté hodiny byly připravené, měly zřetelný cíl a zvláště hodina německého jazyka v 7. ročníku vynikala originálními nápady - mj. zpěvem, gratulacemi, velikonoční tematikou. Výuka obou jazyků však vesměs postrádala vnitřní diferenciaci, skupinová práce či práce dvojic se rovněž vyskytovaly zřídka, převládala frontální výuka, byť stavba hodiny byla pestrá. Ve vyučování dominovala složka konverzační nad písemnou. Individuální přístup k prospěchově slabým žákům či žákům se specifickými poruchami učení a chování zatím není samozřejmostí.

Učitelky se snažily používat při výuce motivačních metod - především forma úvodní motivace byla častá, rovněž tak motivace pochvalou. Hodnocení žáků bylo prováděno průběžně, vždy slovně, bylo zaměřeno pozitivně, tj. nejen na prosté hledání chyb a neúspěchů. O individuálním přístupu k problémovým žákům či žákům s vývojovými poruchami učení bylo psáno v předcházejícím odstavci.

Úroveň jazykových dovedností dětí však zatím příliš neumožňuje delší a plynulejší komunikaci v cizím jazyce. Učitelky se snažily v tomto smyslu respektovat míru znalostí a vědomostí dětí, volily přiměřené otázky odpovídající úrovni žáků. Námaha a snaha vyučujících se však neodpovídaly vědomostem a úrovni žáků - zvláště ve vyšších ročnících.

Dvě hodiny byly hodnoceny jako velmi dobré, dvě jako průměrné.

Tři ze sledovaných oblastí hodnotí ČŠI jako velmi dobré - plánování a přípravu; organizaci, formy a metody; motivaci a hodnocení. Všechny ostatní okruhy (personální podmínky výuky; materiální podmínky; psychohygienické podmínky; komunikace a interakce) mají pozitiva a negativa v rovnováze.

Výuka cizích jazyků je hodnocena jako průměrná.

Matematika, informatika

Týdenní časová dotace pro matematiku odpovídala ve všech ročnících učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. V žádné z navštívených tříd nebylo zaznamenáno porušení učebních osnov. Stanovené výukové cíle sledovaných vyučovacích hodin byly vhodné a přiměřené. Aktuální příprava učitelů na všechny zhlédnuté hodiny měla velmi dobrou úroveň. Informatika jako nepovinný předmět v pátém a šestém ročníku se učí jednu hodinu týdně, volitelný předmět praktikum práce na počítači v sedmém až devátém ročníku dvě hodiny týdně. Tematický časový plán pro tento předmět je zpracován velmi kvalitně, je v něm pamatováno na návaznost mezi ročníky. Žáci sedmého až devátého ročníku mají možnost si volit zařazení do skupiny s alternativním obsahem učiva podle jeho náročnosti. Dlouhodobé plánování obou předmětů a aktuální přípravy na sledovanou výuku byly velmi dobré.

Z pěti učitelek matematiky prvního stupně měly jen čtyři předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost, jedna nesplňuje podmínky pro výuku na tomto stupni školy (vzdělání - učitelství pro mateřské školy). Výuku tohoto předmětu na druhém stupni zajišťují dvě učitelky, 75 % hodin učitelka s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, 25 % další učitelka jen s pedagogickou způsobilostí. Výuku volitelných předmětů z oblasti informatiky zajišťuje učitel s pedagogickou způsobilostí, který si doplňuje odborné vzdělání v oboru dlouhodobým kurzem ve vzdělávacím centru s akreditací MŠMT ČR. Nepovinnou výuku zajišťuje učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti (sekretářka školy), která má s užíváním počítačů praktické zkušenosti. Personální podmínky školy k zajištění výuky matematiky a informatiky jsou spíše nadprůměrné.

Učitelky na prvním stupni vytvořily ve třídách prostředí podnětné nejen pro výuku matematiky. Při sledovaných hodinách užívaly některé názorné učební pomůcky. Ani v jedné nebyla využita didaktická či výpočetní technika. Třídy druhého stupně se matematiku učí v kmenových třídách, ve škole není zřízena specializovaná učebna. Třídy nejsou vzhledem k výuce matematiky žádným zvláštním výraznějším způsobem vybaveny (někde jen nástěnné materiály). V některých hodinách byly využity názorné demonstrační pomůcky. I na druhém stupni zůstala bez využití didaktická a výpočetní technika (ve škole je však vhodný software, který žáci znají - viz zápisy v třídních knihách, rozhovory se žáky, hospitace v pracovně informatiky a výpočetní techniky - dále IVT). V odborné pracovně IVT je 14 žákovských počítačů propojených do sítě s řídicím počítačem učitele, užívaný software je kvalitní, moderní. V pracovně je vytvořeno velmi podnětné prostředí. Úroveň materiálního zajištění výuky obou sledovaných předmětů je velmi dobrá.

Matematika je v rozvrhu hodin zařazena na první až čtvrtou vyučovací hodinu. Velikosti tříd a odborné pracovny IVT odpovídaly počtům žáků. Požadavky na osvětlení, teplotu a výšku nábytku pro žáky byly dodrženy. Do výuky byla dílčím způsobem (jen na prvním stupni) začleněna relaxace (některé pohybové aktivity). Celková úroveň psychohygienických podmínek je velmi dobrá.

Struktura většiny hodin matematiky, sledovaných kontrolními hospitacemi na prvním stupni, byla metodicky a logicky dobře zpracovaná, směřovala ke splnění stanoveného cíle a odpovídala věku a schopnostem žáků. Organizační pokyny byly jasné, přiměřené, srozumitelné. Učitelky trpělivě zohledňovaly individuální potřeby žáků a dodržovaly didaktické zásady. Hodiny se od sebe odlišovaly pouze četností a kvalitou různých forem procvičování učiva, aplikací látky při řešení praktických úloh a způsobem vyvozování nových poznatků. Užití metody žákům umožňovaly úspěšné uplatnění. Při samostatné práci žáci mohli pracovat

individuálním tempem. Na druhém stupni byla jedna ze sledovaných hodin věnována souhrnnému opakování učiva před čtvrtletní písemnou prací, v jedné hodině žáci psali čtvrtletní písemnou práci, zbývající měla klasickou stavbu: opakování a procvičování, výkladová část, procvičování nové látky. Byly užívány následující didaktické metody: kontrolované procvičování učiva, rozhovor se žáky k vytvoření nového pojmu, výklad. Zpravidla se jednalo o frontální výuku. Učební styl a organizace výuky respektovaly individuální pracovní tempo, potřeby a možnosti žáků. Zadání čtvrtletní práce obsahem odpovídalo osnovám, rozsah byl přiměřený časové dispozici a žáci měli příležitost si ho individuálně rozšířit. Po odborné stránce byla sledovaná výuka kvalitní. Ocenit je nutné také to, že žáci naprosto samozřejmě užívají dostupné informativní materiály, jsou zblhli ve čtení tabulek, přiměřeně mohou používat elektronické kalkulátory k náročnějším výpočtům. Výuka informatiky měla výrazně činnostní charakter, pro žáky byla velmi zajímavá, organizována byla frontálně, věnována byla nácviiku využití MS POWER POINT. Žáci pracovali na ročníkové práci, jejím výsledkem bude prezentační program na zvolené téma (Naše škola, Moje obec, Mladoboleslavsko, Pojizeří). Organizace sledovaných hodin a efektivita forem a metod byla ve většině hodin velmi dobrá.

Až na ojedinělé výjimky podporovali učitelé obou předmětů učení žáků motivací a podporujícím hodnocením. Zdůraznění programu a významu učiva v úvodní části hodin bylo téměř běžné. Učitelé žáky průběžně chválili, vysvětlovali význam nového učiva pro praxi, prováděli stručná celková hodnocení práce žáků v závěru hodin, podporovali sebevědomí dětí, vedli žáky ke kontrole vlastní práce a k zodpovědnosti při kontrole práce spolužáků. Byla také zaznamenána dobrá práce s chybou. V některých hodinách žákům chyběla dostatečná a rychlá zpětná vazba. Počet známek zaznamenaných v žákovských knížkách byl dostatečný. V oblasti motivace a hodnocení převládala pozitivní zjištění, proto je její úroveň hodnocena spíše nadprůměrně.

Vzhledem k organizačním metodám a formám výuky měli žáci jen omezenou příležitost ke vzájemné komunikaci a spolupráci při řešení úkolů. Na druhém stupni v některých hodinách byly respektovány různé přístupy k řešení. Učitelé od žáků důsledně vyžadovali souvislý a dostatečně hlasitý projev, formulace odpovědi v celých větách, komentář a zdůvodňování výpočtů. Úroveň písemného projevu žáků v sešitech a při písemných kontrolních pracích byla průměrná. Všichni učitelé obou stupňů školy měli k žákům velmi pěkný vztah. Byli trpěliví, vytvářeli ve třídách ovzduší vzájemné důvěry a spolupráce, uplatňovali pedagogický takt a přiměřenou náročnost. Respektování osobnosti žáků se projevovalo nabídkou individuální pomoci jak v hodinách, tak po skončení vyučování. V hodinách bylo zaznamenáno, že učitelé respektují individuální tempo jednotlivých žáků. Naproti tomu nebyly většinou výrazněji diferencovány nároky na žáky ani ve škole, ani při zadávání domácích cvičení. Verbální i neverbální komunikace vyučujících se žáky měla velmi dobrou úroveň. Ve zhlédnutých hodinách školní inspektoři nezaznamenali žádné závažné projevy nežádoucího chování žáků. Při matematice byli žáci poměrně aktivní a ochotně spolupracovali. Komunikace a interakce mezi učiteli a žáky i mezi žáky vzájemně byla ve sledovaných hodinách hodnocena spíše nadprůměrně.

Celková úroveň výuky matematiky a informatiky byla ve sledovaných hodinách velmi dobrá.

Fyzika, chemie

Předepsaná časová dotace předmětu je ve všech ročnících dodržena. V letošním školním roce je fyzika dotována dvěma hodinami v šestém a devátém ročníku, jednou hodinou v sedmém

a osmém ročníku, chemii jsou věnovány v každém ročníku dvě hodiny týdně. Dlouhodobé plánování na čtyři roky školní docházky je rozpracováno formou tematických plánů. Obsah výuky fyziky se zásadně řídí používanými učebnicemi (většinou starší vydání SPN) a v porovnání s výukou v předcházejících letech (podle učebních dokumentů MŠMT ČR čj. 18 730/ 91 - 20 v jejich rozvolněné podobě) se prakticky nezměnil. Členění a návaznost učiva realizovanému vzdělávacího programu neodpovídá. Osnovami stanovené tematické celky však budou v průběhu čtyř let školní docházky probrány. Výuka chemie odpovídá učebním osnovám. Aktuální příprava sledovaných vyučovacích hodin obou předmětů vycházela z předložených tematických plánů a byla průměrná. Celkově je dlouhodobé plánování vyhovující.

Fyzika je vyučována učiteli jiných předmětů s pedagogickou způsobilostí pro práci na tomto stupni školy, což se významným způsobem negativně promítá do kvality výuky. Chemii učí plně kvalifikovaná učitelka s odborností pro tento předmět. Personální podmínky pro výuku fyziky mají citelné nedostatky, pro výuku chemie jsou dobré.

Prostorové a psychohygienické podmínky, vybavení učebny, kabinetu fyziky a chemie a vybavení učebnicemi pro žáky jsou průměrné. Ve škole není zřízena odborná pracovna fyziky a chemie, užívaná třída nemá ani základní materiální vybavení (větší žakovské stoly, rozvody vody, elektřiny, ...). Příléhající kabinet je vybaven jen nezbytně nutným množstvím základních demonstračních pomůcek, spíše malým počtem žakovských souprav. Je v něm uložen také chemický materiál. Škola vlastní softwarové vybavení pro práci na osobních počítačích. Žáci užívají povolené učebnice a mají k dispozici tabulky.

Vyučovací hodiny měly klasickou stavbu - úvodní opakování (zpravidla písemná individuální práce, kterou učitelé označili jako kontrolní a následně ji klasifikovali), potom následoval výklad nové látky, v závěru byla tato látka procvičena, shrnuta. Zásadně byly vyžadovány pamětní znalosti, žáci neužívali např. tabulky vzorců či jiné informativní materiály. Zadání bylo buď pouze ústně sděleno, případně byl k jeho projekci využit zpětný projektor. Výklad nové látky vycházel sice z demonstrace, ale byl veden přednáškovou formou, žáci se na vyvozování nové látky téměř nepodíleli. Výuka se orientovala na sdělování již „hotových“ poznatků. Žáci nedostali příležitost si osvojit nové fyzikální pojmy a zákonitosti na základě vlastního experimentování, při zpracovávání získaných údajů, vyvozováním závěrů. Ve výuce fyziky se objevovaly i drobné věcné chyby, výuka chemie byla věcně správná. Učivo bylo aktualizováno, zdůrazňováno bylo užití poznatků a dovedností v praxi. Jen velmi málo, spíše náznakově, bylo využito mezipředmětových souvislostí, které se v rámci probírané látky nabízely. Jedna hodina fyziky byla zčásti věnována práci s výukovým programem na počítačích. Žákům nebyly úkoly blíže specifikovány, práce s počítačem byla spíše samoúčelná. V organizaci, metodách a formách výuky byla zaznamenána citelně slabá místa.

V žádné ze sledovaných hodin nebyli žáci individuálně zkoušeni a následně klasifikováni. Zcela nepostačující je četnost známek v žakovských knížkách, především byl jen sporadicky hodnocen ústní výkon, známky (jedna, max. dvě za pololetí) klasifikovaly písemné testy. V hodinách chyběla hlubší a promyšlená vstupní i průběžná motivace. V závěru hodin nezbyl čas na vhodně kladené otázky, na základě nichž by žáci sami zopakovali učivo, nedostalo se také na začleňování nových poznatků do systému poznatků předcházejících. Hodnocení a motivování žáků při sledované výuce bylo podprůměrné.

Organizace výuky neumožňovala spolupráci ve skupině, komunikaci mezi žáky navzájem, diskusi nad výsledky pozorovaných jevů či řešených úloh. Ve sledovaných hodinách se žáci snažili vyhovět požadavkům učitelů. Byli však mimořádně pasivní (především osmý a devátý ročník). Neměli žádné dotazy, práce je spíše nezajímala, úroveň jejich verbální komunikace byla velmi slabá, většina odpovědí na dotazy učitelů byla jednoslovná, písemný projev

u některých žáků velmi nedbalý. Zvolené metody a formy výuky nebyly pro žáky dostatečně podnětné, k verbálnímu vyjádření názoru, postoje, pocitů nebyla ve sledovaných hodinách téměř žádná příležitost. Úroveň komunikace a spolupráce mezi učiteli a žáky, případně mezi spolužáky navzájem, byla podprůměrná.

Ve sledované výuce obou předmětů byly zaznamenány výrazné nedostatky, citelně slabá místa.

Výtvarná výchova

Časová dotace odpovídá schválenému vzdělávacímu plánu. Obsah probíraného učiva byl v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Tématické plány byly předloženy. Nejsou však důsledně propracovány hlavně na I. stupni vzhledem k volbě tématu, použité techniky vyjadřování v souvislosti s úkoly vyplývajícími ze vzdělávacího plánu.

Hodiny byly pečlivě připravené, hlavně po stránce materiální. Prostory pro výuku jsou v souladu s psychohygienickými požadavky. Vzhled učebny po stránce estetické, ale i motivační, je na velmi dobré úrovni. Zázemí učebny má ve svých možnostech dostatečné rezervy.

Převážně na I. stupni výuce sledovaného předmětu chybí jasná kontinuita. Stanovené cíle často neodpovídají aktuálnímu složení třídy, mnohdy žákům ani vyučujícím není zcela jasné jakých cílů má být dosaženo. Vyučující důsledně nepracují se žáky se specifickými poruchami učení a chování, náměty ani cíle hodin nebyly pro tyto žáky upraveny. Výkladu a motivaci byla věnována zvýšená pozornost. Bylo tak v důsledku umožněno žákům získat pocit úspěšně vykonané práce, ale i pochopení důvodů vlastní činnosti.

Žáci v hodinách respektovali dohodnutá pravidla chování. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře mezi žáky a učiteli. Ve sledovaných hodinách byly rozvíjeny komunikativní schopnosti žáků, nebyli však vedeni k sebekontrolě ani sebehodnocení.

Mezi učitelem a žáky byly sledovány pozitivní vztahy, vzájemná důvěra a prostředí tolerance.

Plánování a příprava výuky byly na velmi dobré úrovni. V podmínkách výuky byla zaznamenána pozitiva a negativa zhruba v rovnováze, taktéž v organizaci, formách a metodách výuky. Interakce a komunikace, ale i motivace a hodnocení výuky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově kvalita výuky výtvarné výchovy měla pozitiva a negativa zhruba v rovnováze. Výuka byla hodnocena jako průměrná.

Hudební výchova

Plánování a příprava výuky, rovněž časová dotace ve sledovaných hodinách byly v souladu se schváleným učebním plánem.

Vyučující ukázaly pěkný vztah k dětem a žáci dobré znalosti a dovednosti. Všechny hodiny splnily to hlavní: děti s chutí zpívaly.

Prostorové podmínky výuky jsou velmi dobré. Prostředí je estetické a motivuje žáky. Škola má řadu hudebních i rytmických nástrojů, které jsou vyučujícími používány.

V průběhu hodin bylo k vidění několik různých metod a postupů, které hravým způsobem přibližovaly dětem hudební výchovu.

Zhlédnuté hodiny hudební výchovy byly hodnoceny jako velmi dobré.

Plánování a přípravu všech čtyř hodin hodnotí ČŠI jako vynikající, stejně tak v oblasti personálních, materiálních a psychohygienických podmínek. Použitá organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré, taktéž oblast motivace, ale i interakce a komunikace.

Celkově hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání ve sledovaných hodinách hudební výchovy jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava, ale i podmínky výuky byly hodnoceny jako velmi dobré. Organizace, formy a metody výuky měly negativa a pozitiva zhruba v rovnováze, proto bylo jejich hodnocení průměrné. Stejně tak i motivace a hodnocení, ale i interakce a komunikace.

Celkově lze úroveň vzdělávání hodnotit jako průměrnou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy realizuje dlouhodobou koncepci, jež vychází z analýzy současného stavu, především podmínek a prostředí, v nichž škola pracuje. Tato koncepce nadále počítá s integrací mateřské a základní školy, k níž došlo už v roce 1992. Integrace se osvědčila, zjednodušuje komunikaci oběma partnerům, především však zřizovateli. Dlouhodobé cíle rozvoje školy jsou shrnuty do pěti bodů (zahrnují výchovně-vzdělávací proces, organizaci, ekonomiku a materiální vybavení, personalistiku a kontakt s veřejností). Škola vyučuje ve všech ročnících podle vzdělávacího programu Základní škola (čj. 16 847/96-2 včetně doplňků a úprav z roku 1998). Kromě vzdělávání a výchovy je další prioritou orientace na mimoškolní činnost žáků, tj. péče o žáka v odpoledních hodinách, jež spočívá především ve využití sportovního areálu školy. Ten je k dispozici celoročně do večerních hodin nejen žákům školy, ale i veřejnosti (zvláště dva tenisové dvorce). Jeden zájmový útvar (základy cizího jazyka) nabízí žákům třetího ročníku seznámení s anglickým a německým jazykem. Nabídku rozšiřují tři volitelné předměty (mj. praktikum práce na počítači a sportovní výchova - celkem čtyři skupiny) a dva nepovinné předměty (informatika a náprava čtení). Přestože možnosti školy jsou větší než současný stav, finanční situace neumožňuje další rozšíření nepovinných a volitelných předmětů a zájmových útvarů. Otevřením druhé počítačové pracovny (dohromady již 24 PC) se naplňuje i další z priorit - rozvoj počítačové gramotnosti žáků. Vůbec v oblasti materiálního vybavení školy došlo v posledních letech k výraznému zlepšení - v roce 1996 byla otevřena přístavba školy s šesti učebnami a sportovním areálem, všechny učebny jsou vybaveny televizorem, videorekordérem, k dispozici jsou i dva kopírovací stroje a dostatek dalších audiovizuálních pomůcek. Počítačová pracovna (jedna ze tří odborných pracoven ve škole) je denně - průměrně dvě až tři hodiny - využívána k výuce jiných předmětů na počítačích. V této oblasti se daří škole reagovat na současné trendy výchovně-vzdělávacího procesu, naopak zlepšování pedagogické a odborné způsobilosti pracovníků školy stagnuje - v současné době nesplňuje tento požadavek jedna učitelka 1. stupně, na 2. stupni se v letošním roce vyučují bez odborné způsobilosti fyzika, přírodopis, hudební výchova a oba cizí jazyky (vyučující cizích jazyků se však permanentně vzdělávají v různých kurzech). Věková skladba pedagogického sboru je poměrně vyvážená.

Plánování je pojato jako systém. Ředitel školy vede řadu dílčích plánovacích materiálů, které blíže rozpracovávají koncepční záměry. Administrativní stránka této dokumentace je na dobré

úrovni, nechybí časové údaje či konkrétní personální zabezpečení, vše je navíc vyhotoveno i v elektronické verzi. Roční plán školy na školní rok 1999/2000, detailněji rozvedený do měsíčních plánů, vychází z analýzy minulého období. Zpracovány jsou i plány práce tří metodických orgánů (metodické sdružení I. stupně a dvě předmětové komise učitelů II. stupně), rovněž i další dílčí plány a opatření. Systematická a hlubší kontrola těchto plánů však prováděna nebyla, na drobné formální nedostatky ředitel okamžitě reagoval. Samotná výuka se řídí časově-tematickými plány pro jednotlivé předměty. Pro zohlednění specifických potřeb žáků se specifickými poruchami učení a chování je zaveden ambulantní dyslektický nácvik (z 30 evidovaných jej absolvují 24 žáci), individuální vzdělávací plány pro tyto žáky jsou zpracovány.

Plánování má systém, ředitel školy má jasnou koncepci dalšího rozvoje. Koncepce je reálná, je přijata jak pedagogickými pracovníky, kteří se na její tvorbě a realizaci podílejí, tak veřejností a zřizovatelem. Zájem a podpora zřizovatele umožnily výrazný rozvoj školy v posledních letech. Zvolená a realizovaná koncepce y vyhovuje.

Oblast plánování hodnotí inspekce jako velmi dobrou. Plánování vychází především z velmi dobré spolupráce se zřizovatelem.

Organizování

Základní škola je školou bez právní subjektivity. Organizační uspořádání školy je stanoveno vnitřním předpisem (Organizační zabezpečení školního roku 1999/2000) a písemnými pracovními náplněmi některých pracovníků. Ředitel školy přenáší jen dílčí kompetence na výchovnou poradkyni, vedoucí metodického sdružení učitelek prvního stupně, částečně na vedoucí předmětových komisí (humanitní a přírodovědná) na druhém stupni. Jmenoval také poradkyni pro práci se žáky, se specifickými poruchami učení. Přestože je ve škole dostatečný počet tříd základní školy, dvě třídy mateřské školy a tři oddělení školní družiny, není jmenován zástupce ředitele. Stav, který však byl při inspekci zaznamenán v oblasti organizačního zajištění výchovně-vzdělávací činnosti a provozu školy, je funkční. V mateřské škole je určena vedoucí učitelka a ve školní družině vedoucí vychovatelka. Významnou pomocnicí v oblasti administrativních činností je sekretářka ředitele. Ředitel užívá běžné nástroje operativního řízení (rozvrhy hodin, rozvrhy dozorů, zastupování za nepřítomné učitele, informační systémy, ...). Je určena pracovnice, která ředitele zastupuje v době jeho nepřítomnosti, a rozsah kompetencí, jež v této době přebírá.

Při kontrole dodržování jednotlivých ustanovení vyhl. MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, bylo zjištěno, že v organizaci vyučování nejsou žádné závažnější nedostatky. Kontrolou třídních knih bylo pouze zjištěno, že v letošním školním roce došlo ve větší míře k dílčímu neplnění učebních plánů v některých týdnech tím, že nebylo zajištěno suplování za nepřítomné učitele.

Pro šestý až devátý ročník jsou zpracovány učební plány na celou školní docházku žáků na druhý stupeň školy a odpovídají realizovanému vzdělávacímu programu.

Vnitřní život školy je upravován školním řádem, který obsahuje všechna předepsaná ustanovení § 15 a § 3 odst. 8 výše jmenované vyhlášky. Jsou do něj zapracována také práva žáků a metodické pokyny k prevenci nežádoucích školních jevů. Je veřejně přístupný ve společných prostorách školy. Byl předepsaným způsobem projednán a schválen v pedagogické radě. Učitelé mají také k dispozici pracovní řád, byli s ním prokazatelně seznámeni.

Škola vede veškerou předepsanou povinnou dokumentaci, obsah a formální úroveň však nebyly při prováděné inspekci kontrolovány v plné šíři. Namátkovou kontrolou byly zjištěny

jen spíše formální nedostatky. V zápisech z pedagogických rad (konají se pětkrát ročně a podle předem stanoveného programu) nejsou vždy pregnantně pojmenovány důvody, které vedly k udělení druhého či třetího stupně z chování či nižších stupňů výchovných opatření.

Vnitřní i vnější informační systémy jsou propracované a funkční. Uvnitř školy jsou informace předávány bez prodlení, nejčastěji v denním osobním styku. Kromě běžných způsobů informování rodičů o průběhu a výsledcích výchovně-vzdělávacího procesu vydává škola při zahájení školního roku informační zpravodaj a rodičům je umožněn volný vstup do školy i do vyučovacích hodin. Výsledky své práce škola prezentuje na veřejnosti v rámci obce (veřejná vystoupení žáků, výstavky žákovských prací, dny otevřených dveří,...). Činnost školy je podrobně popsána ve výročních zprávách. Poslední zpráva ze školního roku 1998/1999 obsahuje všechny povinné části tak, jak je stanovuje § 17e odst. 2 a 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. O bohatých aktivitách školy je vedena velmi pěkná fotokronika.

Rozhodnutí ředitele školy, viz § 3 odst. 2 téhož zákona, byla vydána na základě předepsaných dokladů a splňují všechny obsahové a formální požadavky. Při začleňování žáků, kteří vyžadují speciální péči vzhledem k závažnějšímu stupni specifické vývojové poruchy učení, do základní školy ředitel nevyžaduje žádost rodičů, žáky škola integruje na základě doporučení odborných pracovišť (PPP, SPC). Ve vykazování těchto žáků byly zaznamenány rozpory - ve statistickém výkazu ze září 1999 ředitel vykazuje celkem 29 žáků, přičemž má platné doporučení k integraci pouze pro 14 žáků. Učitelé těchto žáků nevypracovávají žádné individuální výukové plány, žákům však je věnována péče nad běžný rámec výuky (ambulantní reedukace těchto poruch), při vlastní výuce a při hodnocení škola postupuje podle Pokynu MŠMT ČR čj. 23 472/92-21 k zajištění péče o děti se specifickými vývojovými poruchami učení v základních školách.

Organizační uspořádání školy a informačních systémů má svá pozitiva, spíše dílčí a méně podstatné nedostatky, je proto spíše nadprůměrné.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení školy vychází z plánování a kontroly jednotlivých činností. Řízení jako celek bylo funkční, vedením školy byl kladen důraz na uplatňování tvořivosti a iniciativy pracovníků s ohledem na maximální využití lidského potenciálu (jedinečné schopnosti jednotlivých pracovníků, či realizace jejich nápadů). Každému z pracovníků školy byla dána možnost růstu jeho osobnosti dalším vzděláváním.

Začínajícím učitelům byla věnována pozornost ze strany vedení školy. Pro tyto vyučující byly sestaveny patronáty z řad zkušených učitelů. Pracovníci byli stimulováni morálně (povzbuzení a pochvala ze strany vedení školy), ale i hmotně, za předpokladu uvolnění finančních prostředků.

V práci školy není zcela funkční pravidelný systém sebekontroly.

Vedení a motivování pracovníků mělo výraznou převahu pozitiv a spíše až nadprůměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Vedení školy má vytvořen systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře. Pravidelně je prováděna kontrola výchovně vzdělávacího procesu (pedagogické dokumentace, práce výchovného poradce, práce třídních učitelů i hospitační činnost). Kontrolní činnost je projednávána s pracovníky. Při zjištění dílčích nedostatků jsou přijímána opatření k jejich nápravě. hospitační činnost je prováděna v dostatečné kvalitě. Je systematická, ale málo četná. Evaluační nástroje pro sledování kvality práce pedagogů jsou využívány ne zcela důsledně. Hodnocení výsledků učení žáků standardizovanými nástroji je využíváno pouze v případě dostatku finančních prostředků.

Kontrolní mechanismy jsou využívány. V této oblasti se vyskytly drobné nedostatky, proto hodnocení ČŠI bylo velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy bylo hodnoceno jako velmi dobré. Funkčnost organizačního uspořádání školy i informačních systémů byla hodnocena spíše nadprůměrně, stejně tak jako efektivnost vedení a motivování pracovníků. Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů hodnotila ČŠI jako velmi dobré.

Celkové hodnocení kvality řízení je velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace ve smyslu Čl. II. § 45 b, zákona č. 138/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů
- roční plán 1999/2000 s přílohami,
- záznamy z kontrolní činnosti,
- záznamy z hospitační činnosti,
- zápisy z pedagogických rad,
- přehledy výchovné práce z obou tříd MŠ,
- plány výchovné práce MŠ,
- protokoly komisionálních zkoušek,
- odklady školní docházky,
- náhodně vybrané žákovské knížky a notýsky,
- výtvarné práce žáků,
- náhodně vybrané sešity,
- výroční zpráva.

ZÁVĚR

Mateřská škola plní svou výchovně vzdělávací funkci na velmi dobré úrovni. Kvalitní pedagogická práce vytváří dobré podmínky pro přípravu dětí na jejich další vzdělávání.

Na základě zjištěných výsledků dosahuje mateřská škola nadprůměrné úrovně, s výraznou převahou pozitiv.

V podmínkách výuky základní školy, jak po materiální stránce, ale i po stránce personální, bylo zaznamenáno výrazné kvalitativní zlepšení.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných vyučovacích předmětech byla hodnocena vzhledem k rovnováze negativ a pozitiv jako průměrná.

Kvalita plánování je po formální i praktické stránce hodnocen jako velmi dobrá. Funkčnost organizačního uspořádání školy byla příkladná. Motivování a vedení jednotlivých pracovníků mělo až spíše nadprůměrnou úroveň. Kontrolní systém je formálně dobře vytvořen, hodnocení této oblasti je velmi dobré.

V průběhu inspekční činnosti nebylo shledáno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Posun v kvalitě řízení a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti je evidentní, vykazuje výrazné zlepšení.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Dagmar Kousalová	..... .
Členové týmu	Božena Drtinová	....
Členové týmu	Mgr. Zdena Fadrná	..... .
Členové týmu	Mgr. František Kvasnička	..... .

V Praze dne 25. 5. 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. 5. 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Josef Šimůnek

.....

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrá	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	15. 6. 2000	Drahokoupilová v.r.
Zřizovatel	15. 6. 2000	osobně
Rada školy	Není zřízena	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány

